

POLJSKA Vprašuje, kdo ogroža neodvisnost Grčije in Turčije?

Zastopnik poljske republike dr. Oskar Lang je v varnostnem svetu združenih narodov na zborovanju v Lake Success v New Yorku ostro kritiziral predsednika Trumana radi njegovega apela na zvezni konгрес za pomoč Grčiji in Turčiji, da se ju obvaruje in ščiti njuno neodvisnosti.

Ako jima preti nevarnost, je dejal Lang, tedaj je tu organizacija združenih narodov, ki je bila ustanovljena za take naloge.

Dalje je izvajal, da ker predsednik take dežele kot je naša govoril o nevarnosti, ki preti Grčiji in Turčiji, naj bi povedal z imeni one dežele, ki ju hoče ali mislijo napasti in podjarmiti. Truman tega ni storil.

Pod okriljem združenih narodov je bila ustanovljena UNRRA. Lang je v varnostnem svetu na omenjeni konferenci dejal, da so to ustanovo (UNRRA) lani pokontale Zed. države s svojim vitem. Sedaj pa ista Trumanova vlada izvaja, da morajo Grčiji Zed. države zato ekonomsko pomagati, ker Z. N. tega niso zmožni. Če pa bi UNRRA obstojala, pravi Lang, bi Grčijo ona postavila ekonomsko na noge.

Ako ima organizacija združenih narodov kak posmen, tedaj naj ona ščiti ogrožane dežele, ne pa kaka posamezna država na svojo roko, ne oziraje se na druge.

Lang je ob enem zahteval, da naj ameriško pomoč Grčiji — če jo že hoče naša vlada nudit na svojo čoko, nadzira komisija združenih narodov in ob enem je argumentiral, da naj bo ta pomoč ekonomská, ne pa vojaška. Truman pa je v kongresu govoril, da naj dama Grčiji in Turčiji tudi vojno pomoč. Prti komu je vpraševal dr. Lang.

Odgovarjal mu je ameriški delegat v varnostnem svetu Warren R. Austin, ki je dejal, da je pomoč Grčiji nujna zaradi njenega notranjega nereda, ni pa hotel povedati, da li jo ogroža kaka tuja dežela.

Potem takem gremo v Grčijo delati red in mir v pomoč rojalistom, ki se vzdržujejo na krmilu samo z našo moralno in gmočno pomočjo ter z angleškim ter z angleško in američko muncijo.

Grška kraljeva vlada ima pod orlojem kakih 130,000 mož, ki jih vežbajo angleški in v bodoči jih bodo ameriški oficirji. In vsa ta sila vzlic temu ne more poraziti grške domovinske fronte, pa ji je treba še podpore dveh zapadnih velesil, da se Grčijo stabilizira — seveda za stari red.

Oskar Lang je torej v živo zadel.

Zarjani, ki nastopajo na priredbi Proletarca

Na priredbi kluba št. 1 JSZ v korist Proletarca, ki se vrši v nedeljo 20. aprila v dvorani S. N. P. J. v Chicagu, bodo peli Zarjani iz Clevelandu v treh duetih, v triu in nastopili bodo solisti. Ti pevci in pevke so Josephine Turk, Jennie Fatur, Alice Tekavec (Vidmar), Frank Kokel, Joe Tekavec, Katherine Jurman, Andy Turkman, Frank Ilersich in Stefi ter Edwin Poljak.

Peli bodo med drugim tudi partizanske pesmi.

Joseph Tekavec je umetnik v življanju. Točke, ki jih bodo predvajali članici in članice mladinskega krožka SNPJ, so omenjene na drugem mestu v tej številki.

Gostoval bo tudi pevski zbor France Preseren, ki je imel svoj koncert minulo nedeljo. Dvorana je bila polna kot običajno na

Prešernovih priredbah. Predsednik zborn Anton Udovich, ki je oznanjal spored, je ob tej prvič povabil navzoče tudi na to priredbo.

Govornik bo Joško Oven. In gotovo je, da nam bo imel iz teh kritičnih časov veliko povedati.

Vse prijatelje tega lista v Chicagu in v sosednjih naselbinah vabimo, da pridejo na to priredbo. Spored se prične ob treh. Po končanem programu bo plesna zabava. Igral bo Udovičev orkester.

Vstopnina je 60c. Torej je za tako bogat in pester koncertni spored to malenkostna vsova.

Pišejo nam, da bomo imeli posetnike tudi iz Milwaukeeja in Waukegana.

Proletarec zasluži, da mu na tej priredbi v nedeljo 20. aprila napolnimo dvorano do zadnjega koticika.

Kadar si v Moskvi, je najpoplnejša stvar obisk k Stalini. Nedavno je bil tam bivši minnesotski governer, republikanski aspirant za predsednika Zed. držav, Harold Stassen. Bila sta pri njemu v času sedanje konference velike četvrtice tudi že Bidault in Bevin. Ampak ne še naš državni tajnik Marshall, ker smo z Rusijo v "živčni vojni". (Morda se je med tem tudi on oglašal pri njemu. Bilo bi dobro, ako bi prišlo med našo deželo in USSR do pomirjenja nameseto da večamo napotno odnosajev.)

Snovanje zakona proti unijam v duhu histerije

V zasiščanjih pred delavskim odsekom senatne in poslanske zbornice so govorili nasprotinci unij tako strupeno kot da je zločin, če spada v delavsko organizacijo. In v kovanju nove postave so zmašili skupaj toliko prepovedi, da bodo unije propadle druga za drugo, če bo stava kongres v senat sprejet zakon v taki obliki kot ga hočejo reakcionari člani njunega delavskega odseka.

Era izmed določb prepoveduje zaprto delavnico. Pozneje je bila emiljena v toliko, da je dovoljena le, ako jo zahteva določena večina delavcev.

Era izmed predlaganih točk pravi, da delodajalec pogodbo z unijo lahko prekliče, aka so v odboru unije komunisti.

Druga točka pravi, da komunisti ne smejo biti voljeni v odbore.

Zelo nevarna je posebno za industrialne unije določba, ki prepoveduje pogajanja med delavci ene industrije v vseh njihovih obratih. To se pravi, delavci v jeklarski industriji se bi morali pogajati z delodajalcem v vsaki posamezni tovarni posebej. Ako se tako določbo uveljavlja, bo jeklarske in raznih drugih industrialnih unij kmalu konec.

Zelo stroge so določbe protipketiranju. Stavke, ki bi nastale iz simpatije do delavcev v kakem drugem obratu, bi se na podlagi novega osnutka prepovedalo. Enake tudi stavke v takih obratih, ki so važni s stališčem splošnih interesov, n. pr. stavke na železnici, elektrarnah itd. Na podlagi te postave bi sodišče lahko prepovedalo tudi stavke premogarjev. Sedaj je to storilo le s stališčem, da so stavki "proti vladi", ker premogovnike "obratuje" zvezna vlada.

Za v sedanjih razmerah imajo stavkarji težke boje. In marsikater stavka je izgubljena v naprej, n. pr. kot je bila stavka delavcev v tovarnah Alis Chalmers v West Allisu.

Nesreča za unije je razvojnost med njimi. In pa ker jih vidi večinoma taki ljude, ki so v politiki prav taki reakcionarji kot kongresni, ki bi radi unije zadušili.

Kadar si v Moskvi, je najpoplnejša stvar obisk k Stalini. Nedavno je bil tam bivši minnesotski governer, republikanski aspirant za predsednika Zed. držav, Harold Stassen. Bila sta pri njemu v času sedanje konference velike četvrtice tudi že Bidault in Bevin. Ampak ne še naš državni tajnik Marshall, ker smo z Rusijo v "živčni vojni". (Morda se je med tem tudi on oglašal pri njemu. Bilo bi dobro, ako bi prišlo med našo deželo in USSR do pomirjenja nameseto da večamo napotno odnosajev.)

Kdo kontrolira pridobivanje olja

Anglo-ameriške - nizozemske družbe kontrolirajo 86 odstotkov vse svetovne petrolejske rezerve. Sovjetska unija 8% in ostale dežele pa 6%.

Apeli na "ekonomski rojaliste" za znižanje cen

Tudi nedavni izgredi v New Orleansu — ko so mlekarji nastopili proti mlekarškemu velebiznisu, niso nič izdali. Mal človek vedno izgubi.

V oblačilni industriji raketirajo visoke cene vtrajajo bodisi z spodnja oblačila, za trajce in oblike. Tovarniški kartel z nimi noče navzdom, konsumenti pa se branijo plačevati pretirane cene in v delavskem departmaju pravijo, da se takoj dogaja še v marsikatem obratu. In če odjemalci kupijo le toliko kot najobhodnejše potrebujete, je trgovščina, aka tudi kompanije vtrajajo vselej napihnenih cen več kot pa bi dobile za isto blago v normalnih časih.

Nekatere korporacije so se spriznile s Trumanovim načretom za znižanje cen. A so redke in njihna poteza ne pomni kaj prida prihranek. Ostali prekupevalci pa so vrgli svoje produkte na trg — in če na legitimem niso mogli ali ne morejo dobiti zadosti visokih cen — v smislu svojega pohlepja po čimvečjih dobicilih, so njihni agenti poskrbeli, da jih na legitimem način sploh ni bilo mogoče dobiti — a če zadosti doplačaš, jih dobis na črni borzi.

Ako vlada hoče to stanje spremeniti odjemalcem v korist, bo morala storiti kaj drugega kot pa le apelirati na "ekonomski rojaliste", da naj postanejo "dobri" in "pametni".

KOMENTARJI

Zbirka in presoja urednik

Grška zadeva postaja za našo vlado in kongres že neprijetna, čeprav so veljaki obeh strank za pomoč obstoječi grški in turški angloški družbi se po mnenju tega senatorja tisto, za kar gre, ne pa za demokracijo "kjerkoli na svetu". Brigali bi se mi za Palestino, Egipt in razne druge teritorije v Sredozemljiju. Interesi kartela Standard Oil in raznih angloških družbi se po mnenju tega senatorja tisto, za kar gre, ne pa za demokracijo "kjerkoli na svetu". Brigali bi se mi za puščave fevdalne Saudi Arabije, če ne bi bilo pod njimi toliko petroleja kot nikjer drugje na svetu. In ako je senator Johnson v pravem, se bo prihodnja vojna pričela tam, ker se gre za petrolej.

Velika opozicija je proti podpiranju Turčije tudi v mnogih drugih krajih. Marsikak "rooseveltov" je proti nji, ker je med vojno jemala bakšiš od nas in od nacijskega, in slednje tudi zlagala s svojim materijalom, pod masko neutralnosti kajpada! In mi — namreč naša vlada — pa smo jo zalažali z lend-leasnim dajatvami, Anglija pa z nemarjem. Turčiji je med vojno dobro šlo, tako dobro, da je neki senator našega sedanjega državnega podstajnika vprašal, ako ga ne bi veselilo, če bi bili finančno tudi mi tako dobro podkovani. Ampak če hočemo Turčijo za mejo med Rusijo in oljem v Saudi Arabiji, ji bomo morali vzdrževati armado in imeti v nji vojne, letalske ter mornarske baze. Je pa na svetu še zmerom starla igra, kot jo je lepo opisal v svojih verzil Oton Župančič. Gre se za pristane, za oceane, in za bogastva, ki so podzemljo. In za trge, za kavčuk, za diamante in zasluževanje primitive ljudstev. Tako bo, dokler ves svet ne postane socialističen.

Senator Johnson, demokrat iz Colorado, je v senatu predlagal, da naj se iz Trumanovega programa črta podpora Turčiji. Kollegom je v svojem govoru dejal, da se bo prihodnja vojna vrnila za posest nad oljnimi ležišči, torej na srednjem vzhodu, ker so tam največji viri petroleja na svetu. Ker leži Turčija med Rusijo in pa med deželama, ki jih hoče ohraniti pod svojo kontrolo anglo-ameriški blok, se jo je predlagal popolnoma pod svojo sfero. Torej bi morali ameriški dakovljevalci vzdrževati njen nad milijon mož močno armado, ki je vežvana proti Rusiji, kot že vzdržujemo Iran (Perzijo), Irak (Mezopotamijo), Sirijo, Lebanon in Anglezi pa (Konec na 5. strani.)

V TEJ ŠTEVILKI

Joško Oven, ki se je nedavno vrnil s potovanja po Mehiki in ameriškem zapadu, je obnovil svojo kolono v tej številki. Priobčena je na drugi strani.

V nedeljo 20. aprila bo Oven govoril na priredbi v korist Proletarca v dvorani SNPJ. Gotovo nam bo kaj povedal tudi o naših ljudeh v Mehiki.

Katka Župančič je svojo kolono (iveri) pred nekaj tedni opustila zaradi zdravja. Obljublja, da pride s svojimi spisi spet med čitatelje tega lista, dasi morda ne tako pogosto kot prej.

Po dolgem času se je oglašil v Proletarju Paul Berger. Kadar mu poteče naročnina, jo obnovi kar za tri leta naprej. Sedaj se z ženo pripravlja za izselitev v Evropo. Namen imata obiskati seveda kraje v Sloveniji in pa sorodnike v Trstu.

Urednik tega lista upa, da si bo Paul tam vzel tudi kaj časa za poročila našim čitateljem.

Oglasov je v tej številki precej. Vzeli smo jih, ker nam to pomaga kriti stroške. Kajti vse se je podražilo in v tiskarni moramo za isto delo in material plačevati okrog 125% več kot pa v letih depresije. Naročnina pa je ostala ista kot je bila takrat.

Pred par tedni smo začeli priobčevati slovenski roman "Iz ljubezni", ki ga je napisala Poljakinja Wanja Wasilewska. Ali ga čitate? Če želite kako številko lista za nazaj, ko smo to povest pričeli priobčevati, jih imamo še nekaj na razpolago.

Izmed dopisnikov so v tej številki zastopani Louis Zorko, Leo Poljšak in Anton Krapenc.

Kolona "Naše aktivnosti", ki jo urejuje upravnica Anne Beniger, je na tretji strani.

Iz nje je razvidno, da je bil letosni Družinski kolodar čitateljem zelo dobrodošel in da so razpečevalci storili svojo nalogu veliko boljše kot pa smo pričakovali, ker je koledar pozno izšel.

Naročite ga tudi svojcem v starem kraju. Ne pošljajte ga v relifnih paketih!

Naš stari znanec, pionir Proletarca od začetka — John Teran na Elyju, Minn., prodaja svojo domačijo... Pisce teh vrstic je bil že dostikrat na nji. Je lep kraj za koga, ki si želi mir in pa delo na svežem zraku. Teranov oglas je v tej številki.

Ali čitate tudi angleško stran tega lista? V nji so članki najboljših delavskih, socialističnih in liberalnih časnikarjev ter pisateljev.

Chicago

Apeli na "ekonomski rojaliste" za znižanje cen

Predsednik Truman je 9. aprila znova sklical konferenco medrodajnih članov vlade ter nekaj poslancev in senatorjev, in povabil časnikarje zraven, katerim je povedal, da to, kar se sedaj godi v deželi, vodi v inflacijo.

Poudarjal je, da tudi ako se bi zoper naraščajočo "dragnijo" še tako boril, bo vseeno dvigana višje in višje, če se ne uredi razmerje med cenami in mezdjo.

Stavke, ki se množe — Lewisi napadi na tajnika notranjih zadev Kruga, ker se ni nič pobrigal za varnost premogarjev pri delu, čeprav so vsi rovi že dolgo pod takozzano "vladno upravo", in pa godnjanje med delavci vse strok širok dežele — če — zaustavite povodenj

draginje — to daje administraci mislit.

Kajti kritiki ji očitajo, da predno začne reševati Grčijo in Turčijo, naj se rajše pobriža za uravnavanje gospodarstva v tej deželi.

Ameriško ekonomsko stanje je zelo nestabilno. Farmarji pričakujejo krizo. In jezi jih, ker od njih pridelkov žanjejo bogastva preku

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Indija Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

NARODNINA + Žednjenski država za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
na četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka
popoldne za priobčitev v številki tekočega teden.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co.,
Inc. Established 1906.

Editor Frank Zaitz

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864

AMERIŠKE RADIODEDAJE V RUSLJO IN
V MNOGE DRUGE DEŽELE PO SVETU

Naš State Department se je lani odločil začeti z radiooddajno propagando v tuge dežele. Sicer se te oddaje ne označuje za propagando temveč za informacijsko službo. Ampak so vzlici temu propaganda.

Med in pred svetovno vojno je bila po radiu in tudi z drugimi sredstvi najboljše organizirana "informacijska služba" tista, ki jo je vodil nacijski maršal Goebels.

Zed. države so začele konkurirati z njo okrog leta 1943, prej smo le tako kaj rekli vmes.

A sedaj — pod Trumanom — pa smo v propagandi zares.

Zelo konservativno, to je, zgodil s pojasnjevalnega stališča, je priredila članek o naših radiooddajnih sporedih v Rusijo časniška agencija FLIS. Glas je:

Politika ameriške vlade je spodbujanje k obojestranskemu toku informacij in kulture, katera naj se preliva preko mej dežel. Najboljše sredstvo komunikacije je kratkovalni radio. To dejstvo priznavajo mnoge vlade, tudi naša. Tukaj v tej je vseboval opis uporabe novih sintetičnih kemičnih snovi proti krihanju (hay fever), koprivnim izpahkom na koži in proti nadihu v sapniku. Dalje je bil podan kratek opis o razvoju v fotografiranju s pomočjo infra-rdečih žarkov. Proti koncu programa je bila zaigrana Cole Porterjeva "Noč in dan", potem pa je bil podan ponovno kratek pregled vesti.

Kritika o programu prve oddaje je bila kmalu izrecena v ameriški ambasadi v Moskvi, kot tudi od strani nekaterih Rusov, ki so oddajo slišali potom svojih kratkovalnih radio prejemnikov. To se je takoj upoštevalo in se programe nadaljnih oddaj uredilo tako, da je bilo nudenih več svetovnih vesti in manj "govoričenja", a več moderne godbe.

V New Yorku je bil izbran in izvežban poseben štab ljudi, ki ustvarjajo radiooddaje namenjene Rusiji. Načelnik ruskega oddelka je Charles W. Thayer, ki je veteran ameriške zunanje službe, kajti bil je sedem let v službi ameriške ambasade v Moskvi, kot tudi v Nemčiji, Angliji, Iranu in drugih. Tekom vojne je bil član ameriške vojaške misije v Jugoslaviji. Kasneje je bil poseben svetovalec generala Clarka v Avstriji. Poslan je bil tudi v Korejo, kjer je bil član sovjetsko-ameriške komisije za vzpostavo korejske vlade. Vsi člani ruskega oddelka so ameriški državljanji. Dvanajst od teh je stalnih nameščencev oziroma nastavljenih za dobo naših oddaj v Rusijo.

Udaril bom pastirja...

Nekje v sv. pismu je zapisano, "Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ove." Ko človek danes zasleduje razprave v kongresu in zasliševanje raznih seantskih odborov, mu nehoti pride na misel, da vsi ti gospodje sledijo zgoraj omenjenemu izčrpu sv. pisma. Kar tako rekoč čez noč je postala silna nevernost komunizma, kateri se je usidral na vodilna mesta, in to seveda posebno pri vseh delavskih organizacijah. V katerem grmu tiči zajec? Nam, ki se borimo že mnogo let v vrstah organiziranega delavstva, je stvar popolnoma jasna. Resnica namreč je, da pri vsej tej maškaradi ne gre za komunizem, pač pa je čist namen vsega cirkusa diskreditirati voditelje organiziranega delavstva. Ako bi se to posrečilo, bi bila s tem zlomljena hrbitenica vsemu delavskemu gibanju.

Kdor se hoče vsaj nekoliko poglobiti v delokrog organiziranega delavstva, in ako so njegovi nameni pošteni, bo priznal, da komunizmu v naših delavskih vrstah ni govora. Mogoče se dobiti tu in tam komunist na vodilnem mestu, toda število je tako nizko, da očrni vse delavsko gi-



"MESETARJI" V KONGRESU, ki jih v ameriščini imenujejo "lobbyists", so večja politična sila kot pa obe stari stranki. Oni nominirajo kandidate, skrbijo za umetanje ljudskih zakonov, ali pa, da se jih ne uveljavijo, čeprav so sprejeti. Te stanje bo v Zed. državah ostalo, dokler ne dobimo političnega gibanja, ki bo temeljilo na popolnoma socialističnem temelju.

banje zaradi par ljudi je največja hinavščina in podlost. Ako bi se šlo tukaj v resnici za borbo proti komunizmu, kateri bi ogrožal našo državo, bi večina našega delavstva stopila v boj. Akoravno ima naš ameriški sistem veliko napak, mi še vedno mislimo, da je najboljši red na svetu, in ravno delavci so tisti, kateri so največ doprinesli za obstoj tega sistema, in to v dejanju, krvi in življenskih žrtvah. Sedaj pa, ko je domovina rešena, se prišle na dan pijačev našega naroda. To so ljudje, katerih Bog, vera in patriotizem je "denar", ljudje, ki so si kopčili bogastvo, ko je delavec umiral na bojnih poljahnih in v tovarnah. Ali ni nekako pozno sedaj izpraševati tega delavca o resnosti njegovega patriotizma?

Ali nekako pozno sedaj izpraševati tega delavca o resnosti njegovega patriotizma? Ne, v tem grmu ni zajca. Cisti namen te propagande je popolnoma jasen. Vprašanje je le, da se bo posrečil. Ce delavci izgubijo zaupanje do svojih voditeljev, potem unije brez pravih organizatorjev bi zelo malo pomenile in delavski trgi bi bil zoper prost in delavci bi se zoper dobili po 25 centov na uro, ali celo za 9 centov na uro. To je plača, za katere so delali na jugu in drugod med leti 1930 in 1933, in stradali smo v najbolj bogati delželi na svetu. Da, to so oni normalni časi, v katerih bi nas kapitalisti in njihovi pomagaci radi potisnili nazaj. Kuge, vojne in takih zlatih časov, reši nas, o Gospod!

Ako se gre v resnici za poštene preiskave, naj se ta prične pri trgovski zbornici, pri vseh velikih korporacijah in konča naj se pri delavskih organizacijah. Tedaj bomo videli kdo je crna ovca naše bele civilizacije. Naj sledi samo par dokazov, kateri niso prišli od komunistov ali sotopnikov, pač pa od naših počastnih izvoljenih senatorjev. Bivši senator LaFollette iz Wisconsin je par let pred drugo svetovno vojno poročal pred senatom, da ima par večjih korporacij več orožja in streliva kot pa armada Zed. držav. Vse to orožje je bilo namenjeno proti delavstvu v slučaju stavk. Seveda je cela stvar zaspala pred senatom in ni prišlo do nobene prave preiskave, kar je seveda razumljivo. Kaj je vse danes v zalogi, tudi ne bomo zvedeli, ker skoč bi to prišlo na dan, bi v njim ne mogli oplasiti niti najbolj neumne bedake. Seveda je treba tukaj čestitati denarnim mogotcem, ker znajo na zelo umeten način protektirati na grabiljeni kapital in obenem pa moramo objektovati nezavedne delavce, ki gredo na limanice taki propagandi.

Delavci zahtevajo preveč in njihove plače so previsoke! Ta

ko vpije dan na dan vse kapitalistično časopisje. Prišlo je že tako daleč, da celo nekateri delavci to verujejo. Kaj je resnica?

Po statistiki, ki sta jo objavila Department of Agriculture in Federal Reserve Board, je stvar sledenja: V letu 1946 je imela vsaka druga družina manj kot 2,000 dohodkov na leto. Z drugo besedo 20 odstotkov ameriških družin je moralno v letu 1946 izhajati s povprečno \$600.

Kako razkošno se lahko živi družina eno leto s \$600 si pa la-

hko sami predstavljate. To je torej slika, katera je bila poročana od federalnih departmen-

ov. V letu 1946 je bilo zelo ve-

liko dobička. Kam neki je izginil?

Poročilo zgoraj pravi, da ga

delavci niso pograbili. Primiti-

tatu, sedaj kričijo kapitalisti, da

na ta način zakrijejo resnico,

kdo je pograbil ves dobiček.

Kot sem že zgoraj omenil, ni

niti narobe z našo ustavo in si-

stemom. Naš boj je samo v tem,

da zahtevamo enake pravice tu-

di za delavce, kot jih imajo "sto-

procenčni" Amerikanci, namreč

tisti, kateri imajo denar. Neko-

liko več hocemo dobiti za naš

krugh, za katerega moramo tako

težko delati poti svojega obra-

za. To je boj za naše pravice, in

borili se bomo do zmage, pa magari nas reakeija in njeni hlapeci

pobarvajo plavo, črno ali pa

rdeče! Kar nekolič se ozrite

okoli in videli boste, da "v hri-

bih se že dela dan..."

Anton Krapenc.

Mladina iz krožka SNPJ se bo 20. aprila dobro postavila

Chicago. — Ena izmed najbolj mikavnih poglavij bodo na priredbi kluba št. - JSZ in Proletarca prihodnjo nedeljo nastopila mladinska krožka SNPJ.

Judy Zasadil bo igrala klasične skladbe na klavir, v triu bo bojno igrala Myra Beniger, Ella Mae Selak in Silvia Trojar, v slovenščini bo deklamirala Milana Medvešek pesem "Sam", ki jo je napisal S. Gregorčič, Myra Beniger in Grace Ann Gerdanc bosta v duetu na klavir predvajala "Pravljice iz dunajskih gozdov" (Johann Strauss), Rob Ann Sanneman pa predvajala Antona Funeka poem "Na tujih tleh". Dorothy Galavan in Rosemary Merhaut pa bosta igrali na harmoniko in kitaro.

Ta del sporeda je priredila voditeljica krožka Ann Sanemann. Z njo sodeluje Eddie Udovich. Slednji in njegov orkester bo po sporedu zabaval plesalce.

Naravno, znano vam je že, da nastopajo na tem koncertu tudi Zarjani iz Cleveland. Več o

JOŠKO OVEN:

RAZGOVORI

Cas hitro beži in se hitrejši je potek dogodka, kateri se kopijo s strašno naglico. Clovek bi začel z nekakšnim uvodom, na primer: "Lepo je bilo v daljni deželi nekje na soncu, kjer ne čitač ne časopisov, in ne sliši kričečih glasov iz radia itd." Ali kaj pomaga, ko je tu takoj realnost, ko ti izza mize štrle v obraz že od zadnjega meseca nabrane revije in časopisi z naslovnimi crkami, katere te prinejo v pravo duševno depresijo.

Zunaj lije dež. Debele kaple bijejo na okno, skozi katero komaj vidiš težke sive oblake, kateri vise nad vasjo. Kot mora je visela nad menoj zavest, da so ti težki, sivi, črni oblaki pravji simbol današnjih časov.

V Mehiki, kjer sem bil z družino malo več kot mesec dni, je bilo zelo lepo in sončno vreme. Ne mislim, da je zato Mehika kakšna obljuhlena dežela. Ne, to gotovo ni resnica. Revezli imajo v nji še večjo inflacijo in sproščeno privrženost. Razlika med družbenimi razredi je velika, plače so v razmerju z visoko ceno življenskih potrebskih zelo nizke. Ali kljub temu opaziš nekaj, kar ne opaziš pri nas — in to je: "Kar ne moreš storiti danes — odloži za jutri." Kar je v teh časih, ko vse drvi za nekem bezčem, nedosežnem ciljem, res prav dobro geslo. Prava slika navadega mehiškega človeka, kateri rad praznuje vsak praznik za svoj "fiesta", je bil obisk predsednika Trumana v Mexico Cityju, kateri je bil povod dvojnega oficilnega praznika. Govoril sem z enim teh ljudi ter ga vprašal kaj on misli o našem Trumanu. Fant mi je odgovoril prav odkrito: "A, naj gre Truman k vragu, ali dvojnevni praznik s plačo, to je pa bilo imenito!" — "Gringos" niso bili še nikdar veliko spoštovani v Mehiki, kar Mehikancem ne more zameriti. Kdor pozna združinske odnose z med Mehiko in Zedinjenimi državami bo to razumel. Ali eden Amerikanec je poleg Lincolna v Mehiki v resnici spoštovan in to je pokojni predsednik Franklin D. Roosevelt.

Proteistični shod proti novi vojni nevarnosti dobro uspel. Prošlo nedeljo se je vrnil v Chicago v kolizeju shod proti takozvanemu novemu Trumanovemu doktrini, ki se ga je udeležilo tisoč ljudi. Vsi govorili so poudarjali, da je ta nova takтика v pomembni prizorišči in da lahko i naša dežela v takozvanem zapadenem bloku, ter odtegnili vsako podporo državam, katere so bile naše zaveznice, toda se sedaj nahaja v ruskem bloku. Jugoslaviji ne moremo niti za gotov denar pridobiti ne krompirja in ne žita. Četrtič: Moralna — in če bo odobreno, vojaška pomoč fašistični kraljevi monarhiji na Grškem, katera mori in kolje svoje najboljše državljane, kateri so bili ves čas v boju s fašistično nemško in italijansko golaznjico, dočim so bili oni na strani okupatorja. In te ljudi je danes objela naša administracija v imenu "demokracije". In to se ni dovolj. Demokracija je tudi na Turškem. Turki, ki so ves čas med vojno trgovali z Nemci ter prejemali ob enem od zaveznikov stalni "bakšis", da niso direktno zlezli v nacistički tabor — so danes tista "demokratična" trdnjava, katera je, kot pravi predsednik Truman, v nevarnosti komunističnega napada.

Kaj bi porekla Amerika danes, če bi Rusija nekaj podobnega napravila glede Kube in Mehike? Brez dvoma bi to bil povod za napoved vojne.

Naša zunanjja politika, katera je danes v rokah nekaj žingoističnih politikov in še bolj žingoističnih generalov, se igra s silno nevarno igro. Upajmo, da bodo provocirati v izzivalni boju. To ne velja samo za Rusijo in

(Konec na 5. strani.)

Tole mi ne gre v glavo?



V NEDELJO 20. APRILA

PRIREDBA V KORIST

PROLETARCA

v dvorani SNPJ, 2657 S. Lawndale Ave.

CHICAGO, ILL.

PRIPOVEDNI DEL

WANDA WASILEWSKA:

Iz ljubezni

(Nadaljevanje.)

Spet siva meglja. Med prameni te megle plava konjska glava, ohriplji človek, dolga, z odejo pokrita postava na saneh. Nauzgor — in spet navzdol po prokleti, začarani rebri, ki se ne da premagati, ki ni popustila, ampak je pehala človeka, ki se je boril za življenje, navzdol, pehala ga je v smrt.

"Marija, direktor te kliče!"

"Ali morda veš, za kaj gre?"

"Nimam pojma, rekel je, da pridi k njemu."

Pojoč si je počesala lase pred zrcalom, ki je viselo nad umivalnikom. V direktorjevem kabinetu je gorela samo svetilkina na pisalni mizi. Ko je vstopila, je dvignil oči in vstal, ne da bi prenehral prekladati někakšne papirje.

"Prosim, Mihajil Nikitič."

"Da, takoj ... je zmedeno zadržnjal in sklonil glavo. Marija se je začudila.

"Kaj se je zgodilo, Mihajil Nikitič?"

"Nič, nič ..."

Spet jo je pogledal, nato je stopil izza pisalne mize in jo prialj za roke. To jo je prestrasil. Nič še ni mislila, ampak čutila je — streslo jo je od glave do nog — kako ji ledeni koža na obrazu.

"Marija Pavlovna, vselej ste bili pametna, pogumna žena."

Ni razumela in vprašuječe ga pogledala. Sumenje v ušesih je naraščalo. Kaj je to? Kaj se dogaja?

"Kaj hočete, Marija Pavlovna ... Vojna ..."

"Kaj se je zgodilo?" je še enkrat vprašala s tujim, votlim glasom. Zgrabil jo je strašen, nerazumljiv, ubijajoč strah. Direktor se je obrnil k pisalni mizi in vzel iz predala nekakšen papir.

Tedaj pa jo je spreteleto kot blisk. Soba se je nenadoma napnila z oslepajočo svetljobo. Optekla se je in se hitro naslonila na mizo, da ne bi padla.

"Griša!" je pomisnila, prav to, kar bi morala misliti že prvi hip, ko je prišla v kabinet in zagledala zmedeni in negotovi direktorjev pogled. "Tu imate ... pismo ..."

Vzela ga je z omrtvičenimi prsti. To ni bilo pismo. Navadno obvestilo. Koliko jih je že videla od začetka vojne, le da tista obvestila niso bila naslovljena na njej.

Marija je odprla listek. Prav za prav ni imela kaj brati, saj je že prej vedela, kaj je tam napisano. Mehanično je preleteala z očmi listek. Da, seveda, običajna formulacija: Kapetan Grigorij Ivanovič Černov je padel junaka, ske sparti v borbi za svobodo in neodvisnost svoje domovine.

Brez misli je zmečkala listek. Doktor jo je prikel za roko.

"Marija Pavlovna, pogumni morate biti ..."

Nasmehnila se je, sama ni vedela, čemu.

"Da, da, razumem."

Potem je vprašala:

"Ali lahko grem?"

Prikimal je in Marija je odšla, ne da bi ga pozdravila. Dolgi hodnik, rdeča prepogra. V kotu je ležal cigaretarni ogorek. Tak red, v tem nadstropju sploh ni dovoljeno kaditi, tu pa še medejo okrog ogorka. Sklonila se je, pobrala ogorek in ga vrgla v plijuvalnik, ki je stal v kotu. Strašno rdeča je ta prepogra, še sedaj je to opazila. Bodilo jo je v oči in jo dražilo. V bolnišnici ne bi smelo biti takih močnih barv. In kako dolg je hodnik — mehanično je začela šteti korake. Deset, dvanajst ... koliko pa je stopnic? Zanimivo, da ji prej nikoli ni prišlo kaj podobnega na misel. Dvanajst, tudi dvanajst ... Kdo je tam? Ah, da, Raisa. Kakšno smešno ime, Raisa ...

"Kaj se je zgodilo? Zakaj te je poklical?" je mirno vprašala Raisa in pospravljal instrumente v omarico.

"Nič."

"Kako, nič?"

Raisa se je obrnila in še sedaj opazila čuden izraz na Marjaninem obrazu.

"Kaj se je zgodilo, Maša?"

"Nič ..."

"No, kaj govorš! Kaj neprjetega?"

Marjane ustnice so se skrivilo v neprijaznem nasmehu: ali lahko imenujemto ne neprjetno?

"Da, nekaj takega ..."

"No, kaj pa? Zakaj ne poveš?"

Marija je nenadoma omahnila na stol, kot da bi ji nekdo spomaknil noge. Z brezmočnim, otroškim glasom je rekla:

"Griša je padel."

Raisa je zakrila in iz oči se je vilje hitre solze. Zbežala je k prijateljici.

"Maša, Maša!"

Marija jo je odrinila. Oči so se jih ustavile na rjavih grčih v gladkem parketu. Kot vrtnica, kot nerazvit rožni popek.

"Griša je padel," je rekla še enkrat in prisluškovala zvoku svojega glasu. "Griša je padel." Je ponovila glasne in se zgrozila, kaj govor. Saj to ni res, to ne more biti res. Neumnost, nenelepa laž, strašne besede, ki jih ne sme ponoviti.

Na deski števca se je zasvetila redeča luka.

Raisa je skočila.

"Jaz grem!"

"To je v moji sobi," je odgovorila Marija z navadnim glasom in si naglo otrla obraz z mokrom brisačo.

Na hodniku jo je srečala bolničarka.

"Stevilka sedem umira. Zelo se muči."

"Sedem?"
Saj to so že vedeli. Opozoril jih je že zdravnik, mislili so, da bo še podnevi umrl. Tiso je stopila v sobo. Kdo umira? Griša? Kakšen nesmisel? Griša ni mogel umrjeti. Stopila je k ranjenemu, od katerega je žarela vročina. Težko je dihal in njegovi prsti so z urnimi, enoličnimi kretnjami trgali belo odejo. Marija se je sklonila nad njim. Oči je imel motne, dihanje se je piskaloječe trgalo skozi nos. Zadostoval je pogled — ta človek je pristajal že k enostranski obali. Odhajal je. Sicer pa so predvidevali to že od začetka — težka rana v trebuhi, zastrupitev; obsojen je bil že prej, preden so ga pripeljali sem.

Ranjenec je zastokal. Sklonila se je nižje. Videla je, da jo je spoznal. Z ogromnim naporom volje se je nasmehnila s tistim smehom, za katerega so jo ljubili ranjeni, ki jim je dajal upanje, vedrost in mir. No, sedaj ni bilo več upanja, tu ni bilo vednosti, tu je bilo treba dati same eno — mir.

Popravila je vrečico z ledom na glavi. Mokri lasje so se prilepili na čelo. Previdno jih je odstranila, položila roko na trepetajoče prste, ki so trgaliodejo.

"Ooooh ..."

"Tih, tih, ni treba ..."

Pogledala je na tablico nad posteljo in pripravila zdravilo. Previdno ga je vila z žličko v izsušena usta. Ranjenec se je pomiril in za trenutek tih ležal. Upalni odbor se je odločil, da naj poskusimo s prejšnjo številko. Naročila še zmerom prihajajo in tako upamo, da bo ostalo tega letnika samo toliko kolikor ga potrebujemo za arhiv.

Dasi je bilo priporočano, da naj bi letoski Družinski kolejar v tiskarni znižali za kakih pet sto izvodov, bi ga nam že zmanjkal, če bi to storili. Nameč, ako bi ga tiskali kakih 50 manj kot v prejšnjem letu. Upravni odbor se je odločil, da naj poskusimo s prejšnjo številko. Naročila še zmerom prihajajo in tako upamo, da bo ostalo tega letnika samo toliko kolikor ga potrebujemo za arhiv.

Imenik naročnikov ter drugih prejemnikov Proletarca v Jugoslaviji se veča. In enako se mnoge naročila za pošiljanje kolejarja v starci kraju.

A. Lekšan, San Francisco, Calif., je posil tri celoletne novitvene naročnine in popust pa je prispeval v tiskovni sklad. Ob enem je nam poročal o pripravah za prireditev slavnosti 25-letnice kluba Slovenija, ki se bo vrnila v oktoberu. In pa da ako imamo kako primerno igro v ta namen, da naj mu jo pošljemo. Bomo jim ustregli po svoji najboljši moči.

Anton Jankovich, Cleveland, O., in Jacob Ambrozich, Moon Run, Pa., sta naročila nadaljnje število izvodov Am. druž. kolejarja. Jankovich v temu poročilu pravi med drugim: "... Pošljite mi še deset izvodov ... ker sem jih z veliko mujo in brigovo razprodal (op. ur. 318 izvodov ...). Bomo skušali še te razpečati. In kar naročim pa obljubim, to tudi storim ... Tudi jaz rečem, in z menoj sleherni drugi, ki je ta kolejar čital, da je res užitka polna knjiga, vredna mnogo več kot pa ji je tiskana cena \$1.50. Tako mi pravijo povsod, kjer srečujem odjemalce in čitatelje Koledarja." — Jankovich je ob tej priliki posiljal tudi dve obnovitvi na list in pa \$1 v tiskovni sklad, ki ga je prispeval John Sahar, st.

Felix Strumbelj, Cleveland, je obnovil naročino in posiljal znesek v tiskovni sklad, v katerega so prispevali sledčet: Anton Jansa \$2; po dollarju Joseph Drobnič, Jos. Sušnik, Frank Mrámov, Frank Breskvar, Anton Cesen in Jakob Šubelj.

Joseph Germ iz Detroita piše: "... pošiljam vam priloženo štiri dolarie — \$3 za naročnino, dollar v tiskovni sklad. Proletarcu želim mnogo uspeha ... v njegovih naporih za ustvaritev boljše svetovne uredbe ... in v bojih navadnega človeka." — Pisalo zaključuje: "Pozdrav vsem naročnikom Proletarca in Prosvete. Vsak zaveden delavec bi

Kadar se spomnite svojcev v starem kraju, pošljite jim lanskini pa letoski Ameriški družinski kolejar! Stane letoski \$1.65, lanski \$1.50. Pošljite nam naslov in vsoto, drugo izvršimo mi.

NE ČAKAJTE,
da prejmete drugi ali
tretji opomin o
potečeni naročnosti.
Obnovite jo čim
vom poteče. S tem
prihranite upravi na času
in stroških, ob enem pa
izvršite svojo obveznost
naprav listu.

Naslov za list in tajništvo je:
2657 SOUTH LAWNDALE AVENUE
CHICAGO 23, ILLINOIS

Naročnina za Združeno državo (izvenki Chicago) in Kanado \$6.00 na leto; \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četrlet leta; za Chicago in Cicero \$7.50 za celo leto; \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Dr. John J. Zaverink
PHYSICIAN and SURGEON
3724 WEST 26th STREET
Tel. Crawford 2212
OFFICE HOURS:
1:30 to 4 P. M.
(Except Wed., Sat. and Sun.)
6:30 to 8:30 P. M.
(Except Wed., Sat. and Sun.)
Res. 2219 So. Ridgeway Ave.
Tel. Crawford 8466
If no answer — Call
Austin 5700



Diktator Franco je nedavno izjavil, da se ne umakne, dokler bo živ. A' po njegovu smrti pa postane Španija zopet monarhija. In zapadna demokracija vse to fasistično početje ne samo gleda temveč ga tudi podpira.

Vsakega nekaj

Piše PAUL BERGER
Zakaj so cerkve opremljene s strelovodom, da se niti las ne skrivi brez boje volje?

Največja centrala vohunstva je v Vatikanu.

Streha poljske cerkve v La Sallu, Ill., je pokrita s 'plehom', ki je bil naročen iz Nemčije in označen z znakom "Made in Germany", v resnicu pa je bil tisti "pleh" narejen v tovarni komaj par blokov stran od cerkve. To so ga "teč", je rekel ongav Francelj.

Tri gostilničarje iz Terbovelj se podajo na božjo pot na sv. Višarje. V gostilni na Višarjih so bile postrežene s "kranjskimi klobasami", ki so bile zelo dobre, pa so gostilničarke vprašale gostilničarja, da kod on dobiva tako okusne klobase. "Iz Terbovelj," pojasni gostilničar. "Od katerega mesarja pa?" Povedal jim je, da jih dobijo od Klemeta. Vse tri gostilničarke so začele kar pri mizi "čez dajati" — Klement je namreč bil štitar, torej konjederec.

Sprememba, ki je prišla v Jugoslavijo z zmago, je opazila tega in onega. Papež bo v eni generaciji zgubil vse dohodke v Jugoslaviji. Kapitaliste in izkoriščevalce prirodnih bogastev in ljudi so enostavno nagnali iz države. In pa ubogi Petrček, kako neki si bo življenje dela, ker nič ne zna. Njegova plača je na leto znašala \$800,000 v zlatu, kar pa niso nobene mačkine solze. Samo Hirohito ga je prekašal s plačo.

John Owen se je oglasila pri nas, ko se je vrnila z Joškom in hčerjo iz Mehike, nam povedala v naglici nekaj zanimivosti in pa izročila znesek za prodani Družinski kolejar, ki ga je vzela tja. Tako torej gre ta knjiga v vse dežele, kjer je kdo, ki zna citati slovensko. (Joško Owen je v tej številki obnovil svojo kolono. Je objavljena na starem prostoru na drugi strani.)

Iz sprememb naslovov vidim, da se naši ljudje selijo sem in tja v čezdajje večjem številu. Nekateri, ker gredo za delom drugam, drugi, ker so si kupili hiše, tretji, ker so morali iz prejšnjega stanovanja v drugega itd.

A. Lekšan, San Francisco, Calif., je posil tri celoletne novitvene naročnine in popust pa je prispeval v tiskovni sklad. Ob enem je nam poročal o pripravah za prireditev slavnosti 25-letnice kluba Slovenija, ki se bo vrnila v oktoberu. In pa da ako imamo kako primerno igro v ta namen, da naj mu jo pošljemo. Bomo jim ustregli po svoji najboljši moči.

Anton Jankovich, Cleveland, je obnovil naročino in posiljal znesek v tiskovni sklad, v katerega je obljubil, to tudi storim ... Tudi jaz rečem, in z menoj sleherni drugi, ki je ta kolejar čital, da je res užitka polna knjiga, vredna mnogo več kot pa ji je tiskana cena \$1.50. Tako mi pravijo povsod, kjer srečujem odjemalce in čitatelje Koledarja." — Jankovich je ob tej priliki posiljal tudi dve obnovitvi na list in pa \$1 v tiskovni sklad, ki ga je prispeval John Sahar, st.

Felix Strumbelj, Cleveland, je obnovil naročino in posiljal znesek v tiskovni sklad, v katerega je obljubil, to tudi storim ... Tudi jaz rečem, in z menoj sleherni drugi, ki je ta kolejar čital, da je res užitka polna knjiga, vredna mnogo več kot pa ji je tiskana cena \$1.50. Tako mi pravijo povsod, kjer srečujem odjemalce in čitatelje Koledarja." — Jankovich je ob tej priliki posiljal tudi dve obnovitvi na list in pa \$1 v tiskovni sklad, ki ga je prispeval John Sahar, st.

Nekateri "okusni prigrizki" v naših listih so slani in neslani ali plehki, večina so jaka neslani.

S tem, da je notranji tajnik Krug dal zapreti 518 premogorov, je priznal krivdo grozne katastrofe v Centraliji, Ill.

Nekoč sem vprašal neko Dolenjko, koliko borderjev ima, pa mi odgovori: "Tri Slovence in na enega Stajcerca." Well, Stajcerjev, Gorenjev in Dolenjcov hvalabogu ni več — Slo

HELP WANTED**20 MEN NEEDED—DAY AND NIGHT SHIFTS**

AS STOCK ORDER PICKERS AND HELPERS ON

GANG SLITTERS AND SHEARS

A well equipped, clean, heated steel warehouse. 47 hours. Five day week. Time and one-half over 40 hours. Married men preferred.

Apply Employment Office 8:30 A.M. to 5 P.M. Weekdays

8:30 to 12 Noon Saturday

1830 N. Kosher Avenue

GIRLS AND WOMEN FOR LIGHT FACTORY WORK

STEADY — GOOD PAY

Excellent Working Conditions

Apply at Once

14 NORTH PEORIA STREET

STENO-TYPIST

Will Consider Beginners — 5 Day Week — Attractive Starting Salary

Pleasant Working Conditions — Permanent Position

Apply Today

Ramapo Ajax Division American Brake Shoe Co.

2303 S. BLUE ISLAND AVENUE

SECRETARY - STENOGRAPHER

EXPERIENCED OR WILL TRAIN INTELLIGENT BEGINNER

PLEASANT WORKING CONDITIONS

SATISFACTORY SALARY

5 DAY WEEK

Phone MOhawk 3324

NURSES! NURSES!**We Need Nurses at Once**

Supervisor - Registered Nurses - Night Nurse - Undergraduates and Trained Aides. 8 hour duty - Good salaries and full maintenance - Permanent positions in modern 27 bed hospital - Enjoy your summer in pleasant city. 8 miles from Lake Michigan. Contact Mrs. Canell

WATERVLIET HOSPITAL, WATERVLIET, MICHIGAN

SHOE WORKERS

Our Production is Expanding and We Need the Following Experienced Shoe-Making Help

Clicker Operators

MACHINE OPERATORS FOR FITTING ROOM—PERFORATING AND HANDMAKING MACH. OPERATORS

Hand Lasters

OPERATOR U. S. M. C. HEEL SLUGGER

These jobs carry good pay rates. Hospitalization group insurance and other company benefits. Best working conditions—

Steady work throughout the year—

APPLY MR. BOBRT

PRIMA SHOE COMPANY

166 North Third Street Columbus, Ohio

PRODUCTION WORKERS

Skilled and Unskilled Machine

Operators

NEEDED AT ONCE

on 2 and 3 Shifts

APPLY MONDAY THROUGH

FRIDAY AT 5140 RIOPELLE

Detroit Transmission

Division

General Motors Corporation

Engineers & Estimators

(On Structural Steel)

MUST BE EXPERIENCED

Call or Write to Mr. Andrew

Great Lakes Steel Corp.

STRAN-STEEL DIV.

3750 Penobscot Bldg.

Detroit, Mich.

Jobs With Security

Urgently Needed

Girls and Women

SHOE WORKERS

Experienced Hand and Machine Fitters in Fitting Room. High Piece Work Rates. Hospitalization. Group Insurance and Other Employee Benefits. Best Working Conditions. Steady Work.

U. S. SHOE CORP.

1658 Herald Ave. Cincinnati, O.

AUTO MECHANICS

(Lincoln - Mercury)

Excellent Working Conditions

Apply Mr. Mouser

OAKLEY MOTOR CO.

2473 Milwaukee Av. Capitol 5900

GIRLS - WORK IN HOSPITAL One for trays diet kitchen. Two for general kitchen work. Small hospital. Room, board and Good Salary.

CHICAGO FRESH AIR HOSPITAL

2451 West Howard Street

JANITOR WANTED IMMEDIATELY Permanent Employment. Union Scale. Apply at Once MANHATTAN BUILDING Room 1213-14 431 S. Dearborn

IMMEDIATE OPENINGS Mail and Messenger Boys High School Graduates. Good Opportunity. Apply AMERICAN BROADCASTING CO. 28 N. Wacker Drive Mr. Dickinson, DEL. 1900 Ext. 311

CLERK - TYPIST to handle small payroll. Experience helpful but not necessary—if accurate in figures. Desirable position with major radio network.

DELAWARE 1900

Ext. 311

We Need EXPERIENCED DRY CLEANERS To work in modern plant. Top wages. Year-round work. Excellent working conditions.

HOME LAUNDRY

Help Wanted**Slaughterhouse Man**

Experienced in Beef and Slaughterhouse Work, Killing, Cutting, Skinning, etc. 8 Hour Day, 5½ Day Week. Top Wages, Steady.

Write or Call Mr. C. S. Miller

Alpena Packing Co.

ALPENA, MICH.

Wanted at Once - Experienced

CEMENT FINISHERS

for concrete slab and curb and gutter work. City and highway paving. Full season work starting about May 1. Good Wages and Hours. For further information contact

C. A. WAGNER

CONSTRUCTION CO.

230 E. 8th St., Sioux Falls, S. Dak.

Inquiries Promptly Acknowledged

M E N

for Warehouse Work - No Experience Necessary - Steady

Work - 85 Cents to Start - Increase in 30 Days - 40 Hour Week Time and ½ for Overtime

Rome Cable Corp.

4505 W. Grand

HOUSE MOVERS WANTED

and BUILDING LABORERS

Apply

ALBERT J. CROWE & SONS

228 N. LaSalle RANDolph 8640

TYPIST - BILLERS

Good Salary, 5½ Day Week. Excellent Opportunity for Advancement.

GLABMAN BROS., Inc.

900 W. Roosevelt Rd.

GIRLS NEEDED AS CLERKS

(Experience Not Necessary)

Good Starting Pay

F. W. WOOLWORTH CO.

Greenleaf 4818

825 Davis Evanston, Ill.

FITTER

(On Men's Clothing)

Steady Position

Top Salary

ILLINOIS CLOTHING MART, Inc.

219 W. Madison

BAKER

on Bread and Rolls

SOUTH SIDE BAKERY

Day Work

GOOD WAGES

Steady

2025 W. 35th St.

LAF. 9888

GIRLS and WOMEN Needed as

SHIRT WORKERS

(Shirt Unit Machine)

\$1.00 Hour - Steady

UP-TO-DATE LAUNDRY CO.

21 E. 110th Place

BUSHELMAN

Steady — Good Pay

RICHARD BENNETT

Men's Custom Tailors

28 S. Michigan Ave.

We Need Men

PUNCH PRESS OPERATORS

Steady - Overtime - Bonus

ANDERSON TOOL & MFG. CO.

4322 W. Chicago Avenue

TYPIST also General Office Girl Permanent positions, interesting and diversified; pleasant working conditions—\$40 per week.

Apply Now

HARRISON STEEL CABINET

4718 W. Fifth Avenue

American Broadcasting Co. Needs

TYPISTS

Some stenography preferred but not essential, 5½ day week. Excellent working conditions.

20 N. WACKER DRIVE

Mr. Dickinson

Del. 1900 - Ext. 311

NIGHT MAN

Take care of car storage. Good

Wages. Must be reliable.

KOUPALS COMPLETE

AUTO SERVICE

7425 So. Exchange Ave.

REGENT 4600

WE NEED

NURSES AIDS

5-11 P.M. — Also 11 P.M.-7 A.M.

FACTORY HELP

Male and Female

Machine Operators, Packers, Day

or night shift. Good starting rate

with time shift bonus.

COFFEE & KITCHEN CO.

FACTORY HELP

Male and Female

Machine Operators, Packers, Day

or night shift. Good starting rate

with time shift bonus.

COFFEE & KITCHEN CO.

Help Wanted**Sheet Metal Men**

(Experienced)

Metal Layout Man to Work Off

Blue Prints

LATHE HAND

2 Unskilled Men

For General Work on Sheet Metal

and Machinery

Apply Mr. Haas

HUBBARD OVEN CO.

2308 S. Western Ave.

POWER SEWING

MACHINE OPERATOR

(Experienced)

To Work on Tarpsaulins and

Truck Covers

Steady Work—Top Wages

M. Mauritan & Co.

407 Milwaukee Ave.

Precious Stone Cutter**GOOD SALARY**

40 Hour Week - Steady Work

Wonderful Opportunity for

the Right Man

Action Diamond Tool Co.

125 W. Hubbard St. SEY. 4626

PRESELJEVANJA NA PRIMORSKEM V ZNAMENJU POLITIČNIH BOJEV

V ameriškem tisku je bilo veliko vptja o masni izselitvi ozroma izseljevanju Italijanov iz Pula. Neki italijanski časopis, omenjen v sledčem članku jih je vprašal: "Mar se čutite kričim, da ste bili fašisti, pa se sedaj bojite Jugoslavije?"

Primorsko vprašanje je na papirju za veliko četvortico sicer že rešeno, in v resnicu bo vzel še dolgo, predno bo spravljen z dnevnega reda —ako sploh bo.

Slovenski listi na Primorskem se zelo hudejo nad anglo-ameriško diplomacijo. Smatrajo, da je pravilni rešiti tega vprašanja sovražna, in pa da podpira italijanske težnje, namesto da bi pomagala zavezniški Jugoslaviji. Omenjeni časopisi pravni med drugim:

Zapadni reakcionarji in njihovi italijanski hlapeci se že dolgo zaganjajo v novo Jugoslavijo ter izkorisčajo vsako priliko, da bi jo oblatili. Zadnje čase je ta gonja zavzela obliko propagande za izselitev. Od Pulja pa tja gor do bovških hribov so izrabili vsako priliko, da bi prikazali novo Jugoslavijo v slabici in povzročili paniko ter množično izselitev. V Pulju so brenkali na narodnostne strune, po Soški dolini pa so se posluževali vseh mogočih laži. Del italijanskega življa v Pulju je tej propagandi nasedel in odhaja, toda mnogi so se že razočarali. Ko so prišli v Toskano, so jim rekli domaćini: "Gotovo ste fašisti, drugače ne bi zbežali." Vsakdo si lahko predstavlja, kako je ta "bratski" sprejem potrl naivneže, ki so nasledili hujšačem.

Kdo je kriv vsega tega, je očitno. V našem listu smo že osvetili delo raznih guvernerjev po Soški dolini, še bolj žarko pa meče na vso to umazano gnojno članek, ki ga je objavil 24. januarja "The Rome Daily American" pod naslovom "Italijansko mesto Pulj rajši izvrši samomor...". Članek je poln laži in natolečevanj in razkriva, kakšno vlogo je imela "nepriestranska" ZVU v vsej tej zadevi. Dopolniku lista Johnu Mecklinu je angleški major T. S. Belshaw, civilni oficir ZVU, izjavil: "Ceprav je ZVU že pred več meseci pozvala italijansko vlado, naj ukrene vse potrebno, je ta vladu doslej samo govorila. ZVU hoče, da italijanska vlada preskrbi potrebne ladje itd."

Ta izjava jasno kaže, čigava je glavna pobuda in kakšna je vloga ZVU. Tej nenehni propagandi so spočetka nasedeli tudi nekateri Slovenci v Soški dolini, toda kmalu so se jim odpire oči. Sedaj pa vse Soški dolini nestropni pričakujejo dan, ko bodo naši kraji priključeni k Jugoslaviji. Vsi se pripravljajo na ta veliki dan. Povsod se sestajajo, povsod živahnopraznavajo o vseh vprašanjih, ki bodo nastala v zvezi z osvoboditvijo.

Le redki so oni, ki se Jugoslavije boje, in še od teh je večina le zapeljancev. Ti se pripravljajo na odhod. Koliko jih je? "Voce Libera" piše, da na tisoče, v resnicu pa gre za manj kot 20 družin v vsakem okraju. Iz Kobarida odpotujejo trije trgovci, ki se boje za svoje milijončke. Neka žena je nam dejala: "Po prvi svetovni vojni so prišli k nam nekateri fašisti v copatah in odšli z milijoni, sedaj pa od-

Leo Poljšak.

Ako verujete v poslanstvo, ki ga vrši "Proletarec", pomagajte mu v pridobivanju naročnikov in zbirajte prispevke v njegov tiskovki "klat!"

Najbolj znamenita slovenska knjiga v Zed. državah je vsako leto

AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR

LETNIK 1947 obsega 224 strani.

Je vezan v platno.

Stane \$1.50. Za Jugoslavijo \$1.65.

Naročila sprejema

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue

CHICAGO 23, ILL.

Reakcija vseh sort v naporih za zanesitev tretje svetovne vojne

(Nadaljevanje s 1. strani.)

turški vladi, je pred kongresnim odsekom nedavno izjavil, da tako bi bilo po njegovem/ni na Rusijo nemudoma udaril. Dejal je, da je že pet let bo samo kakih deset čdostkov Amerikancev še živih, ako Rusiji pustimo, da do takrat razvije atomsko silo ter nas z njim pokonča. Rajše kot jih je dopustiti — dajmo mi njo "tako pokončati."

Ker je govoril človek, ki je bil govoril Pennsylvanije in diplomat v službi Rooseveltove administracije, je naravnovo, da ga je citiral vsak časopis, da so mu kongresniki in senatorji prisluhnili in da so mu reakcionarji oglaševali v radiu dali vso mogočo reklamo.

Enako kot Earle priporoča William C. Bullitt, ki je bil Rooseveltoveleposlanik nekaj časa pri sovjetski vladi v Moskvi in potem pri kvizilinski Petainovi vladi v Parizu. Bullitt smatra, da se komunizma ne more poskončati drugače kot da steptamo Sovjetsko zvezo.

Senator Pepper svari

Senator Pepper iz Floride, ki velja za liberalca in pri reakcionarjih za sponnika, svari pred ščuvanjem v vojni. Tolmači, da se idej ne more poklati z orojem, kajti tudi ako oznanjevalce idej ubijejo, ideje žive dalje.

Ampak Pepper je sedaj vsled kampanje proti njemu v dnevnem tisku, v radiu in kongresu že toliko diskreditiran, da njege besede v široki javnosti več ne zaležejo. Ko je bil od Wallacea in drugih po ovinkih povabljen, da bi se on postavil na čelo gibanja za zgraditev trajne stranke, je odgovoril, da tega nikakor ne bo storil, dokler bo demokratska stranka "liberalna" in nadaljevala po Rooseveltovih poteh. V resnicu je ves Roosevelt "new deal" iz nječista iztrebljen. Pepper sicer to sam dobro ve, a prihaja iz ene najbolj konservativnih držav in tudi njemu se gre za službo. Zato se prilagaja novi Trumanovi politiki in bo kretal z njim vred na desno.

Demokratski senator Eastland iz države Miss. se je tudi oglašil v pomoč življenju vojni proti Rusiji z izjavo, da bivoški podpredsednik Wallace služi s svojimi govorji na Angleškem "tuji vladil" (Rusiji) in da se bi ga moralno vsled tega poklicati domov namesto da se mu je izdal potni list v škodo najboljših interesov naše dežele.

"Kako boš vodil boj proti komunizmu širom sveta," je reklo senator Eastland na naslov Trumana, "ko pa dopušča, da two bivši trgovski tajnik Wallace ruje za izstop Anglije iz anglo-ameriške kooperacije (proti Ruri)?"

Rooseveltova politika opuščena

Na vse take in slične kritike je Wallace odgovoril v angleškem radiu iz Londona 13. aprila, ob prilikl drugi obletnine Rooseveltove smrti. Dejal je, da Roosevelt je gradil nov svet in pred vsem mu je bilo za iztrebljenje pomanjkanje med narodom. A sedaj pa se gre zgolj za oljnja polja v Sredozemlju, ki jih posebuje angleški ter ameriški kapitalizem s primesjo holandskega in francoskega kapitala.

Dali bi Roosevelt vodil sedaj drugačno politiko kot pa je Truman, je seveda le ugibanje. Kajti ob svoji smrti je tudi on bil že daleč na desni od svoje pravne newdealske politike, a bil je še zmerom za spravljivo sodelovanje s Sovjetsko zvezo, dočim je Trumanova sedanja politika za čimostrejše diplomične ter ekonomski nastope proti Moskvi.

Vsekakor bi bilo bolje, če bi rajše ostali pri Rooseveltovi vranji politiki iz leta 1933, kot pa da sta se Truman in Attlee podala v takto, kakršno je v Fultonu, v Misouriju, Winston Churchill zasnoval.

Radovanje fašistov

Ker smo se borili proti fašizmu, fašizem pa proti "komunizmu" in "dekadentni kapitalistični demokraciji" (Hitlerjev izraz), je sedaj za našo diplomacijo marsikje položaj jako neugoden.

N. pr., kot je poročal po radiu prošlo nedeljo reporter CBS iz Tokia, je neprjet za MacArthurja na Japonskem. Po Trumanovi napovedi vojne proti ko-

munistu "po vsem svetu" so prileze iz skrivališč stare fašistične struje na Japonskem in v imenu demokracije ter svobode vprašale za dovoljenje vprizoriči prvega maja "protikomunistične" demonstracije in vrsti "protikomunistično" (protisovjetsko) propagando svobodno kot so jo pred vojno.

Spolo je delavsko gibanje na Japonskem vsled reakcije, ki poseduje vladni aparat, še sedaj v težavah, v še večje pa pride, ako se mu bo metalo pod masko borbe zoper komunizem nove ovire.

Enako se radujejo fašisti v Spaniji, češ, mar ni tudi falanga zoper komunizem in ga v civilni vojni (s pomočjo Hitlerja in Mussolinija) porazila.

In oglašajo se fašisti v Avstriji, v Nemčiji, de Gaulle v Franciji in fašisti v Italiji.

Novo Trumanova doktrina torej ne obeta dobrih posledic.

KOMENTARJI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

bodoča Avstrija in pa Nemčija toliko utrudili, da res potrebujejo počitka. Najtrši oreh je kajpada Nemčija. To je po prebilavstvu poleg Rusije največja dežela v Evropi in industrialno pa najbolj razvita in tudi najbolj dinamična. Ko si Nemčija dobila svojo vlado, kar se nekega dne mora zgoditi, na koga se bo oslonila, oziroma kdo bo v nji prevladoval: ali anglo-saški blok ali Rusi s svojim slovanskim blokom? In kaj pa Francozi ter druge dežele?

Francija se boji Nemčije, pa naj bo taka ali taka. To je naravno, kajti od nje je bila v kratki dobi že dvakrat invadirana in tudi v prvi vojni bi bila od nje tepera, aki ji ne bi prišel skoro ves svet na pomoč. Kar Francija glede bodoči Nemčije želi je, da se njen centralizem odpravi. Prusijo razbije in Saar, kjer so ogromna premogovna lžišča, da nji. In ob enem, da se Porurje, najvažnejši predel nemške industrije, izroči pod kontrolo Združenih narodov, zato da se ne bo mogel spremeni v municipalni center, kakor se je pod Hitlerjem in že prej. A so na delu tudi drugi interesi. Moskva bi kajpada rada, da bi nova nemška vlada bila nji naklonjena, a anglo-ameriški zapadni blok deluje, da bodoči Rajh postane nekaj takega med zapadom in Rusijo, kot je bil po prvi svetovni vojni prejšnji kordon sanitaire. Na Balkanu ga je anglo-ameriška zveza že ustanovila. Nemčija, sprijaznjena s Francijo, in protisovjetska, pa bi zavrela Rusijo na vzhodu. Vse gre točaj tudi sedaj po starem, kajti se je godilo na mirovni konferenci v Versaillesu.

"Kako boš vodil boj proti komunizmu širom sveta," je reklo senator Eastland na naslov Trumana, "ko pa dopušča, da two bivši trgovski tajnik Wallace ruje za izstop Anglije iz tuji vladil" (Rusiji) in da se bi ga moralno vsled tega poklicati domov namesto da se mu je izdal potni list v škodo najboljših interesov naše dežele.

Brez dvoma eden najpostavnejših fantov naših soseske je "Zarjin" pevec Tony Peršek. To dekleta veda več bolje. Tony se je okorajil in z partnerjem odpril gostilno na 63. cesti, blizu SNP. Upajmo, da bo imel tu vsaj toliko uspeha, kot jih ima s svojimi nastopi. — Naša pevka in odrška igralka Dorothy (Skidell) Cicelic in njen soprog se pripravljata na odhod iz naselbine v Arizonu. V zboru je bila Dorothy dobra in zanesljiva moč, ki jo bomo pogrešali.

Leo Poljšak.

Ako verujete v poslanstvo, ki ga vrši "Proletarec", pomagajte mu v pridobivanju naročnikov in zbirajte prispevke v njegov tiskovki "klat!"

Rooseveltova politika opuščena

Na vse take in slične kritike je Wallace odgovoril v angleškem radiu iz Londona 13. aprila, ob prilikl drugi obletnine Rooseveltove smrti. Dejal je, da Roosevelt je gradil nov svet in pred vsem mu je bilo za iztrebljenje pomanjkanje med narodom. A sedaj pa se gre zgolj za oljnja polja v Sredozemlju, ki jih posebuje angleški ter ameriški kapitalizem s primesjo holandskega in francoskega kapitala.

Dali bi Roosevelt vodil sedaj drugačno politiko kot pa je Truman, je seveda le ugibanje. Kajti ob svoji smrti je tudi on bil že daleč na desni od svoje pravne newdealske politike, a bil je še zmerom za spravljivo sodelovanje s Sovjetsko zvezo, dočim je Trumanova sedanja politika za čimostrejše diplomične ter ekonomski nastope proti Moskvi.

Vsekakor bi bilo bolje, če bi rajše ostali pri Rooseveltovi vranji politiki iz leta 1933, kot pa da sta se Truman in Attlee podala v takto, kakršno je v Fultonu, v Misouriju, Winston Churchill zasnoval.

Naše gibanje

Velika veselica z bogatim programom, katero prireja klub št. 1 JSZ v nedeljo 20. aprila v jednotini dvoran na Lawndale ave. je ena izmed prvih večjih poslovnih priredb. Kot je že običaj, je sedno bilo naše občinstvo zadovoljno z našimi priredbami, in bo tudi to pot, posebno ker bo gostovala soc. Zarja iz Clevelandu in bo pel naš znani pevski zbor "Prešeren".

In pa mladinski krožek SNP. Torej ni vzroka, čemu ne bi mogli napolniti dvorano do zadnjega koticika. Na svidenje v nedeljo 20. aprila.

Radovanje fašistov

Ker smo se borili proti fašizmu, fašizem pa proti "komunizmu" in "dekadentni kapitalistični demokraciji" (Hitlerjev izraz), je sedaj za našo diplomacijo marsikje položaj jako neugoden.

N. pr., kot je poročal po radiu prošlo nedeljo reporter CBS iz Tokia, je neprjet za MacArthurja na Japonskem. Po Trumanovi napovedi vojne proti ko-

PROTIJETIČNA BORBA V SLOVENIJI

Spisal dr. Vitko Musek

Jetika je bila že pred vojno v Sloveniji sorazmerno še močno razširjena ljudska bolezni. Saj je pred vojno umrlo v Sloveniji okrog 1500 ljudi letno za jetiko. Vsako leto pred vojno je povprečno bolehalo za jetiko okoli 8000 Slovencev. Ni nam težko razumeti takšnega stanja, če pomislimo na neurejene socialne in gospodarske prilike predvojne Jugoslavije in na težko življene, ki so ga moralni po veliki večini prenašati delovni ljudje.

Slovenska ljudska oblast, predvsem pa zdravstvo se je v polnem obsegu takoj ob osvoboditvijo zavedalo važnosti vprašanja jetike. Zaradi tega je posvetilo reševanju tega važnega ljudskega zdravstvenega vprašanja zelo mnogo naporov.

Predvsem so bili obnovljeni vsi protituberkulozni dispanzerji, ki vodijo na terenu borbo z jetiko. Danes se nahaja v Sloveniji že 22 projektičnih dispanzerjev, od katerih ima vsak primeren rentgenski aparatur in drugo potrebno pripomočke za ugotavljanje jetike. Cilj protijetičnih dispanzerjev je, da vodijo kontrole nad vsemi prebivalci v svojem delu, da vodijo izolirane delokrogom na oziru na jetiko in da vsakogar, ki bi morebiti zbolel, odpravijo takoj v zdravljilne. Razven tega skrbijo v socialnem pogledu za jetične in njihove družine in jim s pomočjo Rdečega križa Slovenije pomagajo. Vsi protijetični dispanzerji so danes javne, ljudske zdravstvene ustanove in ne več privatne institucije, kakor pred vojno.

Po računih se rabi za jetične v Sloveniji 1500 bolniških postelj. V cilju, da se pridobi, je zdravstvo predvsem začelo prijetični dispanzerji, ki so bili pred vojno v borbo proti jetiki in vendar danes na delu ljudskega zdravstva, ki je zavzet za jetične in njihove družine in jim s pomočjo Rdečega križa Slovenije pomagajo.

Vsi protijetični dispanzerji so danes javne, ljudske zdravstvene ustanove in ne več privatne institucije, kakor pred vojno.

Razumljivo je, da je predvsem jetika močno poskočila in da je pridobila na obsegu. Od 21 protijetičnih dispanzerjev, ki so bili pred vojno v borbo proti jetiki in vendar danes na delu ljudskega zdravstva, je vsaj 18 vodilni, ki so bili v letu 19

PROLETAREC

TWO SIDES OF HENRY FORD

Henry Ford was the American people's image of itself. He was the personification of what Americans meant when they dreamed of limitless opportunity. He was individualism in its extreme form. He was isolationism. He was the man with an idea, defying combinations of vested interest and the inertias of convention to win great personal fortune and public renown. He may not have been an anarchist (a court awarded him 6 cents in libel damages for being called on), but he was close to it, in the sense that he placed reliance on individuals rather than on governments or social action.

Henry Ford was also the foremost author of mass production—the inventor of the assembly lines which revolutionized industry and with it society. Thus he did as much as any man to call into being a world in which his own intense individualism no longer provided the full answer to pressing problems of either the individual or society. One man's idea set in motion forces with which single men could no longer deal. Individualism created the need for far-ranging co-operation. Mr. Ford may have been the last of his kind.—The Chicago Sun.

Why to Strengthen the Mortal Enemy

By casting the decisive vote for the Lateran Treaty of 1929 the Italian Communists have written that relic of medievalism into the constitution of the Italian Republic. What has been gained by this bewildering move is difficult even to imagine. No one supposes, least of all the Vatican, that a Communist government would continue to tax the Italian people for the payment of clerical salaries or that it would sanction compulsory religious education in public schools. The Holy See will therefore not abandon its implacable hostility to communism, or for that matter to any other form of socialism. It may also be doubted whether the turn-about will win any large number of votes for the Communist Party at the October elections, although Mr. del Vayo's analysis on page 388 suggests that this must have been one of its chief objectives. Signor Togliatti has vehemently denied any such political move. But if we are to believe him, what is the explanation? Why have the Communists gone out of their way to strengthen their mortal enemy?—The Nation.

What American People Want Is Peace, And Prosperity in Real Democracy

By Raymond F. Hofses, Editor, Reading Labor Advocate

President Truman's plan to stop and power in Greece and Turkey will be only the beginning of many things that Americans don't like. An ever-growing military force and a constantly-increasing share of our national budget will have to be used to see the job through. The American people will be poorer, more controlled and more widely distrusted and disliked than at any time in the history of this nation. And in the final showdown between the two systems war appears inevitable.

If the plan is acted out the issue will be between a brand of American capitalist imperialism, of a scope and character that certainly must clash with established popular concepts of American international policy and practice, and a totalitarian economy whose spreading power and influence threatens the very existence of the "way of life" to which the people of this nation have committed themselves.

On a strictly ideological level, I, for one, don't like the prospect now any more than I disliked the position in which I found myself a few years ago when I was asked to decide whether I was for capitalist "democracy" or Nazi totalitarianism.

My answer then, as I foresee that it must be under the Truman program, was that I favored neither. I had and still have a plan for democratic Socialism which comes into conflict with the "free" competitive economy we are asked to preserve and also with the dictatorial collectivism with which a capitalist economy clashes.

Viewed from a practical and realistic angle, the Truman program must be disquieting to Americans who want nothing more than peace and the high level of prosperity which our economy, if dedicated to that purpose, could supply to everybody.

For the use of American wealth

CHICAGO

Sunday, April 20 at 3 P. M.
SNPJ Hall

CONCERT

FOR

Benefit of Proletarec

FEATURING

Cleveland "Zarja" Singers

Male Chorus "Prešeren"

Perfect Circle 26 SNPJ

JOŠKO OVEN, Speaker

RECEPTION AND DANCING

AFTER PROGRAM

TICKETS 60¢

Insulin

To sufferers from diabetes this is the most important item in the paper. A dispatch from Germany reports that scientists there have succeeded in procuring insulin, the only known specific cure for the disease, from fish bladders. Heretofore insulin has been obtainable from the pancreas of mammals.

If the average officeholder would work as hard for the voters as he did to persuade them to elect him, then nation's affairs would be much improved. — Anthon (Ia.) Herald.

THE MARCH OF LABOR



The Expensive Luxury of Government

Every citizen is aware, more or less, that our federal gov't costs have been steadily mounting, reaching undreamed of heights in the makeweight bolstering of the bankrupt profit system in the depression and the war. The "outs" of our two-party political system see to it that we are fully informed about the depredations of the "ins."

What most people are not aware of, however, is the fact that the costs of gov't are steadily mounting on ALL levels, from the municipal and county government, thru the state government, to the federal government. Senator Ferguson of Michigan drives this fact home to us in a striking manner, by telling the American people that it costs them more to be governed than it costs them to eat. Fully one-third of the national income is used to pay for this increasing governmental machinery (or bureaucracy, if you prefer).

The next time when you repeat that dangerous absurdity, "there ought to be a law," think of the cost as well as the futility of trying to fix the nation's troubles (all of which are basically economic) thru the machinery of the political government. Remember that out of every hour's effort on your job, you are working 20 minutes to pay for the luxury of too much government and only 40 minutes to pay for your own, and your family's other needs.

And the costs of government are going up all the time. — The Cooperative Builder.

To a capitalist America—nothing!

Capitalism can not ignore the distasteful issue of totalitarian economy for the reason that the success of totalitarianism must be the death of capitalism.

Capitalism's workers get their wages by producing surpluses for the profits of an owning class.

Capitalism's industries get their profits by selling surplus products—everywhere in the world.

Capitalism's indispensable expansion depends upon the ability of the system to invest private profits with fair degree of safety—everywhere in the world.

Neither workers, nor industrialists nor financiers can function under the rules of capitalism where communism is the way of life. So it is that the spread of communism menaces the very existence of capitalism. And so it must be that if we Americans are determined to preserve the capitalist way of life we must fight the thing that will kill it.

It isn't true that the conflict that looms ahead will be between democracy and dictatorship; freedom and slavery. The fight will be between two hostile economies in which democracy will be of no greater concern than it is in Greece today and in which individual freedom will be as foreign as it is in Turkey.

To be free, people must establish a way of life that fits with freedom.

LOOKING AHEAD

By Len De Caux

labor-baiting magazine article.

Some of the boys on the Hill and in the press never tire of playing the same record over and over again, and the same part of the same record always makes exactly the same headlines each time it is played.

AMERICAN "free enterprise," the profit-system, "all we hold dear," have been threatened again and again over the years by the same "villian" under various aliases—the "socialistic New Deal," that man in the White House, the CIO "subversive labor elements," "union excesses," etc.

Each time comes the same phony shriek from the same hyperthyroid prima donna.

The record must certainly be of unbreakable plastic, it has been played so often without cracking.

Particularly at election times, during wage movements or strikes and when anti-union legislation is pending, the same part of the same record is played over and over again with hardly a pause.

Not wanting to take away her birthday record, we consoled ourselves with the thought she would soon break it—until we discovered the record was made of unbreakable plastic!

THE PURPOSE of this, as of other dramatic performances, is to stimulate the emotions of fear and hate and to furnish release from the humdrum realities of daily life.

The record-players hope to create an emotional frenzy in the American people, during which they will think only of the fictitious villian and forget their practical interests.

The deafening of the audience's ears by the soprano's shrieks is designed to distract attention from the real dirty work going on behind the scenes.

Social Security Now

Social Security, after ten years of operation in the United States, is growing up but has not yet reached the point where it can be taken for granted.

Social security needs revision—it needs strengthening and broadening—and these will never be accomplished unless the combined power of fifteen million laboring men and women is exerted to accomplish those revisions.

Social security must some day be what it was intended to be—security. It cannot be security if the worker can look forward only to about \$35 a month income upon retirement. It cannot be security if the worker is not assured his widow will benefit continuously after his death even though their children are grown; it can never be security if benefits in other directions are minimal.

The worker is willing and ready to double his contribution to the social security fund—if the employer will do likewise. But the employer packs too much of a wallop with our Congress to be compelled to increase his payments—to many congressmen owe their election to business interests. It is these recalcitrant congressmen who must be brought to see the light from the workers' standpoint.

CIO and AFL unions must realize the need for action at this Congress. Let's have that action!—The Progressive Miner.

YOU PREACH MADNESS, MR. EARL!

It took George H. Earle, Roosevelt's former minister to Bulgaria and Turkey, less than thirty seconds to put on the worst performance of immorality and lunacy that has yet been played before public eye.

Mr. Earle told the House Committee that the United States ought to drop an atom bomb on Russia "immediately."

This is the jungle mind in operation. It can solve problems only by violence. Its instruments are the claw and the fang.

If the Earle mentality wins, civilization is sure to lose.

Even if the Earle mentality doesn't win, its mere expression sets civilization back. This kind of callous indifference to the social values we have acquired since the days of the cave-man invites disaster.

Intelligent men have learned from the lurid history of past wars that the road to peace is not through Armageddon. Like the cave-man, Mr. Earle is obsolete, even though he wants to use the power of twentieth century science. —The Call.

Surplus Sales Will Net Little

Further evidence that war is a costly and wasteful business was developed during a Senate debate on the budget.

From Senator Kenneth Wherry (Rep., Neb.) came the startling disclosure that Uncle Sam would not be much more worse off had he given away free the vast accumulations of goods that were declared surplus after V-J Day.

Wherry said the value of this property was estimated at about \$103 billions. If the government recovers \$4 billions for the entire lot, he declared, it may consider itself lucky.

It has cost almost as much to dispose of the surplus as the government "netted," he added.

Socialist India?

BOMBAY (ALN)—The All-India Trade Union Congress has adopted a resolution stating that the aim of the labor movement is to make India a socialist state. All power in such a state would belong to the people and all industries would be nationalized, the resolution declared.

FTC EXPOSES 'DIATHERMY' GRAY HAIR VITAMIN FAKES

The Federal Trade Commission this week ordered two more medical advertisers to stop their false claims.

Modern Home Diathermy of Los Angeles sells a device called "Vita-Therm Short Wave Diathermy," and advertises it as good for almost anything that ails you.

This device, the commission said, sometimes causes "serious burns" and "results in irreparable injury to health."

Such devices are favorites with fakers, because of the public's faith in electrical and radio miracles.

The Excellex Company of Min-

Press in the United States and Britain Faces Court of Public Opinion

Existence of Democracy Is at Stake; Solution Impossible So Long as a Few Men Have a Practical Monopoly

For four years a commission, headed by Robert M. Hutchins, Chancellor of the University of Chicago, has been studying the American press. The necessary money was provided by Henry L. Luce, who became a multimillionaire through his handling of "Time" and other magazines.

The commission decided to include in its inquiry radio, motion pictures and other methods of getting information to the public.

It wound up its work and submitted a report, which in re-trimmed language announces that the press, including radio and motion pictures, is in pretty bad shape and that those who are in control should do something to clean up the situation.

At the same time, the British Labor government announced it had appointed a commission to look into the ownership and general conduct of the British press.

So, we find the newspapers and their auxiliaries, the radio and moving pictures, facing the court of public opinion in the two greatest democracies the world has ever seen.

The leading papers in our country are devoting a lot of space to "interpreting" the Hutchins' report. They extract much comfort from the suggestion that "we are not as bad as the press of some other nations," and that "some of the proposals made by Hutchins' commission would not accomplish much good."

Both statements are reasonably accurate, but the fact remains that the Hutchins' report shows our newspapers, radio and moving pictures are controlled by a very small number of men and that the rest of us have to accept what that handful of press moguls see fit to hand us.

LABOR has said before, and it repeats: It would be possible to assemble, within a week, in one small room in New York, the men who control at least 80 per cent of the daily and Sunday circulation of our papers.

We say a "small room" because it wouldn't be necessary to have more than 20 in attendance. If that isn't monopoly, then we are not quite sure of the meaning of the word.

However, what makes the situation more terrifying is that in that group of 20 men it would be difficult, by the greatest stretch of the imagination, to find one who is a progressive, or who has any sympathy with men who work.

Another terrifying development is that these press monopolists are gradually fastening their grip on the radio.

They have been aided by a subservient Federal Communications Commission. In spite of the fact that it has had some worthy members, the F. C. C., for more than 20 years, has been the obedient tool of those who, for their personal gain, exploit our airways.

How can we really free our press? The Hutchins' commission makes a number of suggestions, but nothing worth while can result so long as the American press is dominated by a little battalion of profit-hungry men, lacking in ideals and vision.

We must break that monopoly if democracy is to be preserved. — LABOR, Washington, D. C.

It's All One Piece

The news of the day is like a fishnet where a pull on any cord shifts all. The storming in Moscow about "ultimatums" on German reparations, the demands of France and Russia on current production in Germany that would make for extreme want and probably much higher death rates there; the maneuvers of oil and diplomacy in the Near East; the anti-labor frenzy in America; the disaster in Centralia; the twists and turns of the labor government—they all tie up together.

We witness a world in the torments of institutional lag. The breakdown of the old order during World War I generated in Russia the pattern of Soviet dictatorship. The inability of capitalism to solve the problems that led to World War I, generated in central Europe from North Sea to Mediterranean, a new type of dictatorship, welcomed as a solution by many leading industrialists. Its consequent expansion, its grabbing of market with blocked marks and the like, begot World War II, and the desolation of that and much surrounding area. The social and economic institutions that were out of date in 1914 and thus begot this series of tragedies remain today as the dominant social institutions, and are more out of date than ever. They are about to beget an even greater tragedy.

Historians of the future, if the pending tragedy permits a future that has historians in it, will write that all this happened because man's social and economic institutions did not change along with his ever growing technical capacity. And we will be looked upon as stupid and morally negligent people because we did not insist upon the necessary changes and avert these tragedies.

The news is all of one piece, because society after all is all of one piece. All of it can be altered by pulling hard enough on the cords in this fishnet that we union men can pull. If we pull to give it class-wide solidarity and purpose; if we pull to make the industries serve the needs of man—we will be pulling the whole structure of human society away from the fate that the diplomats are making for it.

So pull, brother, pull.

—Industrial Worker.

WOMEN

Women workers are holding their own on the labor front, the Women's Bureau of the Department of Labor reported this week. During February, 14,770,000 women were employed in non-agricultural occupations, the same as in January, but 210,000 higher than a year ago, the bureau estimated.